

deného rozsudku a na němž jest rozsudek tento zbudován. V odpor bráti hodnocení důkazů v odvolacím řízení dle § 503 c. ř. s. však nelze a rovněž nelze odchýlit se při výtce podle § 503 č. 4 c. ř. s. od skutkového podkladu nižšího soudu (§§ 513 a 498 c. ř. s.) a dovolatel, když tak činí, neprovádí uplatňovaný dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci po zákonu.

Nižší soudy shledaly, že mimo částku 5000 Kč, za kterou vdova V. B. od obchodníka vínem A. K. odebrala víno, a kromě nedobytné pokladny, kočárů, vozu, sudů, kteréžto věci byly exekučně jako majetek H. B. prodány, dále kromě sklepa, zařízení v něm a sudů, pozemku zvaného »škarpa«, které prodal ale jako své vlastnictví žalovaný, měl asi H. B. ještě jiné předměty ve svém majetku, tak na př. cennosti, zejména však hotové peníze a o těch že se neví, případně, že žalobce nemá o nich spolehlivé vědomosti.

Nižší soudy dále shledaly, že žalovaný patrně o jmění H. B. vědomost má a že ví, bylo-li z něho něco a jak zamlčeno nebo zatajeno. Toto přesvědčení opírá odvolací soud o to, že žalovaný byl zetěm H. B., byl zasvěcen do jeho majetkových poměrů a byl ve stycích s jeho rodinou, zejména s jeho pozůstalou manželkou, svou tchýní.

Vzhledem k tomu, co tedy odvolací soud shledal a za osvědčeno vzal, jsou podmínky pro žalobu na přísežné seznání žalovaného o zamlčení nebo zatajení jmění H. B. podle čl. XLII. uvoz. zák. k c. ř. s. dány a bylo žalobě právem vyhověno.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 7. listopadu 1923 č. j. Rv-II. 348-23. Řezba.

Valutová otázka na Hlučínsku.

První soudce vyhověl žalobě m. s. banky, odsoudiv žalovaný spořitelní a záloženský spolek k zaplacení 2428 Kč. Podle nesporného tvrzení žalující banky nabyla vlastnictví vkladů F. Pa 2000 M u žalovaného spolku ze dne 15. února 1920 cessí, o níž uvědomila spoř. a z. spolek. Vklad byl vypovězen 14. dubna 1922. Žalovaný spolek odepřel vyplatiti vklad v čsl. měně, poněvadž jeho valná hromada usnesla se vyplácti vkladu nadále (na Hlučínsku) v říšskoněmecké měně, vkladatel F. P. sám také přál si zúčtování i výplatu v markách. — K nařízení vlády ze dne 4. května 1920 čís. 322 sb. z. a n. převedl žalovaný spolek

vklad na čsl. měnu a vyplatil též v ní F. Povi splatné úroky. I kdyby nebylo nařízení vládní o přepočítacím kursu ius cogens, jest spatřovati obapolnou úmluvu mezi žalovaným spolkem a F. P. v okolnosti, že spolek převedl skutečně vklad na čsl. měnu a F. P. přijal výplatu úroků v čsl. měně. Usnesení valné hromady nemůže míti vlivu na předpis uvedeného vládního nařízení ani na dohodu stran. Žalující strana nabyvši cessí (§ 1392 obč. z.) vkladu, právem požaduje výplatu v Kč, aniž bylo nutno bráti v úvahu, je-li žalovaný spolek oprávněn k valutárním obchodům, což žalující popírá.

Odvolačí soud potvrdil tento rozsudek, poněvadž úmluva stran byla by neplatnou vůči nařízení vlády z 4. května 1920 č. 322, dle kterého veškeré pohledávky i závazky soukromoprávní v říšských markách původně splatné na Hlučínku jest převést a platiti, pokud věřitel i dlužník mají bydliště na Hlučínku nebo jinde v čsl. republice, počínaje 15. květnem 1920 ve měně čsl. podle kursu $100 M = 117.50 Kč$. Podle § 3 uv. n. není přípustným, aby peněžní ústav na Hlučínku vklady svých vkladatelů dále sčítal v markách a vůči tomu nařízení bylo neplatným usnesení valné hromady, že vklady mají se vypláceti v markách. Nelze rozeznávat mezi vnitřním sčítáním ve knihách a sčítáním proti vkladatelům, jak to odvolatel míní; ostatně nedalo by se vysvětliti se stanoviska žalovaného spolku, proč F. Povi v 1922 vyplácel na úrocích 109.2 Kč, kterýž obnos dle tehdejšího kursu marky $1 Kč = 5.71$ obnášel 625 M, tedy skoro třetinu celého vkladu v markách.

Nejvyšší soud potvrdil oba rozsudky. Není nesprávným posouzením právním, že odvolačí soud, pokládaje za nerozhodné tvrzení žalovaného spolku, že F. P. ještě po vydání uvedeného vládního nařízení, přál si výplatu vkladu v markách, že mu to spolek též slíbil, protože prý taková úmluva byla by neplatnou — nepřipustil nabízených důkazů. Lze připustiti, že tvrzená úmluva sama o sobě nebyla by neplatnou, poněvadž vlád. nařízením byl pro soukromoprávní a veřejnoprávní pohledávky a závazky uvedené v §§ 1 a 2, pouze stanoven přepočítací kurs, od něhož jedna strana nesměla se o své újmě uchýliti, — ale nebylo bráněno stranám, aby se navzájem nedohodly o jiném kursu, po příp. nedojednaly, že pohledávka zůstane nadále splatnou v něm. markách. V tom směru má žalovaný pravdu. Již prvý soudce zjistil, že přes tvrzenou úmluvu žalovaný spolek přepočítal vklad na čsl. koruny a F. P. přijal úroky v čsl. korunách; z toho vyvodil, že i kdyby se byla stala tvrzená úmluva, později s ní

sešlo srovnalou vůlí stran. Odvolací soud se připojil správně k tomu názoru. Poněvadž s tohoto právního hlediska žalobní nárok jest odůvodněn, nelze spatřovati podstatné vady odvolacího řízení v zamítnutí důkazů o tvrzené dřívější úmluvě mezi F. P. a žalovaným spolkem.

Rozhodnutí nejvyššího soudu z 20. června 1923 Rv-II 94-23. R. v. z. s. Kyas.

Ustanovení § 49 odst. 2. řádu o zbavení svéprávnosti, že lze si stěžovati k nejvyššímu soudu také z rozhodnutí o útratách, vztahuje se jen na otázku povinnosti k náhradě útrat, nikoli však na otázku výše útrat.

Usnesením s. v K. byl Č. K. na návrh svých dětí, nynějších stěžovatelů, zbaven úplně svéprávnosti pro duševní chorobu.

Na odpor Č. K. a jeho návrh, aby před sbor. soudem byli slyšeni znova znalci z oboru psychiatrie, ustanovil tento soud znalcem profesora psychiatrie MUDra L. H., který prozkoumav objemné soudní spisy a vyšetřiv po čtyřikráte tělesný i duševní stav Č. K., podal rozsáhlý nález a posudek a účtoval poplatky, které soud upravil na 3.800 Kč.

Po té vyhověl sbor. soud odporu, zamítl návrh, aby Č. K. byl zbaven svéprávnosti, a uložil navrhovatelům náhradu nákladů odporového řízení penízem 3.800 Kč.

Navrhovatelé podávají jen do výroku odporového soudu o útratách rekurs na nejvyšší soud a to ze dvojího důvodu:

- a) že jim zaplacení nákladů vůbec bylo uloženo,
- b) že náklady byly vyměřeny nepřiměřeně vysoko.

Nejvyšší soud rekursu, pokud směřuje proti výroku odporového soudu, že stěžovatelé jsou povinni zaplatiti útraty řízení, nevyhověl, pokud pak rekurs směřuje proti výši útrat, rekurs odmítl z těchto důvodů:

Především dlužno zkoumati, zdali a pokud jest rekurs věcně vyříditi či zdali a pokud jest jej jako nepřipustný odmítnouti.

Řád o zbavení svéprávnosti upravil otázku útrat i opravných prostředků zvláštním způsobem, odchylným od nesporného patentu.

Ačkoli v zásadě platí i pro řízení o zbavení svéprávnosti podle § 56 řádu také předpisy §§ 1—19 nesporného patentu, platí jen potud, »pokud nebyly dány odchylné předpisy.«

Platí tu tedy v zásadě také předpis § 14, odst. 2. nesp. pat.,